

Sivistysvaliokunnalle
HE 133/2025 vp

Suomen ylioppilaskuntien liiton lausunto sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi valtakunnallisesta osaamistietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi

SYL kiittää sivistysvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä.

SYL pitää osaamispolun käyttöönottoa kannatettavana. Lisäksi SYLin näkemys on, että jatkovalmistelussa tehdyt muutokset hallituksen esitykseen ovat kannatettavina. Nykymuotoinen esitys antaa entistä selkeämmän kuvan osaamispolun käyttötarkoituksesta ja toiminnoista. Lausuntopalautteessa esiin tuodut havainnot tietosuojaan ja tekoälyyn liittyen ovat myös huomioitu ansiokkaasti hallituksen esityksessä.

Näistä myönteisistä muutoksista huolimatta hallituksen esityksessä jää osaamispolun suhde Digivisio 2030 -hankkeen opin.fi -palveluun edelleen epäselväksi. Siitä huolimatta, että Digivisio 2030 -hankkeesta on osallistuttu osaamispolun lainsäädännön valmisteluun, on epäselvää, miten kahta jatkuvan oppimisen palvelua voisi soveltaa yhdessä tai jopa ristiin. Palvelut toisivat toisilleen ilmeistä lisäarvoa: osaamispolun antama tieto kouluttautumismahdollisuuksista sekä työmarkkinoiden osaamistarpeista voisi hyvin tukea jatkuvia oppijoita koulutusvalintojen tekemisessä opin.fi -palvelussa. Siitä huolimatta, että palveluita on kehitetty rinnakkain jo vuosia, hallituksen esityksessä ei käsitellä lainkaan mahdollisuuksia soveltaa osaamispolun ja opin.fi:n toiminnallisuuksia yhdessä.

Lisäksi SYL kantaa huolta osaamispolku-palvelun käytettävyydestä. Palvelun tarkoitus on tukea yksilöitä koulutuspäätösten tekemisessä, tukea ohjaajia ohjaustyössä sekä tarjota ajankohtaista tietoa työmarkkinoiden osaamistarpeista. Osaamispolun on tarkoitus palvella kaikenikäisiä kouluiästä alkaen. SYL näkee palvelussa riskinä, että se on toiminnallisuuksiltaan niin laaja ja käyttöliittymältään niin monimutkainen, etteivät kansalaiset koe sen käyttöä mielekkäänä. SYL peräänkuuluttaa onnistuneen palvelumuotoilun kriittisyyttä osaamispolun toimeenpanon onnistumisen ehtona.

Lisätiedot:

Nikolas Bursiewicz
Koulutuspolitiikan asiantuntija (korkeakoulutuksen laatu, opintoasiat, työelämä, jatkuva oppiminen)
041 515 2230
nikolas.bursiewicz@syl.fi